

20. 4. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak vlastně posuzovat trestné činy při nouzovém stavu?

Již nějaký ten pátek se nacházíme v nouzovém stavu. Nejen mezi právníky, ale i v obecných (nejen odborných) médiích byla často řešena logická otázka - zda v nouzovém stavu mají být přísněji posuzovány veškeré trestné činy nebo pouze a jen ty, které mají vazbu na pandemický nouzový stav. Připomeňme například medializované krádeže vibrátorů nebo housek z minulého roku. Prostě praktická otázka, která se může týkat každého z nás nebo našich rodinných příslušníků.

Sečteno - mají být přísněji trestány všechny trestné činy či jen ty „pandemické“?

Nejen autor této glosy, ale i celá řada jiných právníků (orientovaných spíše liberálněji než formalisticky) se klonila a kloní k názoru, že trestné činy se za nouzového stavu mají trestat přísněji výlučně v případech, pakliže věcně souvisejí s pandemickou situací. Eventuálně pokud pachatelé zneužili mimořádné okolnosti zapříčiněné nouzovým stavem k realizaci své trestné činnosti.

Tedy nepostupovat přísněji automaticky - formalisticky pokaždé.

Nyní si čtenář možná kriticky řekne, to je sice hezké, že si to pár právníků myslí avšak, to mi pomyslné kafíčko neosladí. Důležité je, jak na věc vztahu nouzového stavu a přísnějšího trestání pohlízejí soudy.

Máme velice dobrou zprávu - zdravý rozum zvítězil i u Nejvyššího soudu ČR (NS ČR). Brněnský NS ČR tento týden řekl jasně - trestný čin (v řešené kauze šlo o krádež cukrovinek) musí mít jasnou souvislost s pandemickou situací zapříčiněnou Covidem 19, respektive přímý vztah k vyhlášenému nouzovému stavu.

A co je zásadní, načrtnutý postoj tzv. velkého senátu NS ČR by se měl promítnout do posuzování dosud neuzavřených případů krádeží s minimální škodou spáchaných od loňského jara i některých dalších trestných činů. Dosud odcházeli usvědčení zloději od soudů automaticky s přísnějšími tresty. Už prostě nepůjde házet všechny delikventy do jednoho „hrubšího“ pytle, jak se tomu dělo prozatím. Nutno důsledně rozlišovat!

Koneckonců tresty za krádeže (a další majetkovou trestnou činnost) jsou v Česku relativně přísné i mimo nouzový stav. Jinak řečeno, je právní nesmysl, že u nás jsou tresty údajně nižší než jinde v zahraničí. Naše tresty jsou plně srovnatelné s ostatními státy Evropské unie. Blíží se parlamentní volby, takže pokud bude někdo z politiků slibovat posílení trestů, s argumentací, že máme v komparaci se zahraničím nižší sazby, tak mu nevěřte. Jde jen o líbivý populismus, nicméně to už je námět zase na jiný komentář.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)